

7. Escultura grega. Discòbol de Miró

1. *Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.*

El Discòbol és una obra de l'any 460 aC. Aquesta escultura pertany a l'època antiga de la Grècia clàssica. Correspon al període de màxima esplendor d'Atenes. L'autor de l'obra és Miró. L'obra original s'ha perdut i actualment el podem estudiar gràcies a les còpies romanes. L'obra està al Palazzo Massimo alle Terme.

A nivell polític, la Grècia clàssica estava dividida en polis (ciutats estats) tot i que formaven una unitat anomenada l'Hèl·lade. Hi trobem dos models d'Estat: Atenes que representava el sistema democràtic, i Esparta que representava el model d'oligarquia guerrera.

A nivell social, la societat era esclavista. Hi havia una minoria d'homes lliures que tenien tots els drets, una major part de la ciutadania eren esclaus i entre el mig estaven els metecs que eren els artesans estrangers.

La seva economia estava basada en l'agricultura i ramaderia. Els grecs van destacar també com a comerciants, primer pel mar Egeu i després per tot el mar Mediterrani on van fundar colònies com per exemple Esparta a Catalunya.

La cultura grega era antropocèntrica on l'home era la mesura de tot. En aquest moment neix el individualisme on l'artista surt de l'anonimat per deixar el seu nom en les obres. La religió era politeïsta basada en la mitologia. És el lloc on neix el pensament racional. Rep una gran importància l'esport.

2. *Digueu a quin estil pertany l'obra i enumera cinc característiques formals o conceptuals d'aquest estil.*

L'estil al que pertany l'obra és als inicis del grec clàssic, que va des de mitjans del segle V aC. fins a mitjans del segle IV aC.

Les característiques principals de l'estil són:

1. Els braços estan desenganxats del cos i en posicions diferents.
2. El cap perd la frontalitat i mira cap a altres bandes.
3. Es fa servir el "contrapposto": tècnica que fa que una part del cos estigui tensa i l'altra part estigui distesa.
4. La figura expressa moviment contingut.
5. S'estableix un cànon de bellesa utilitzant la proporció matemàtica entre els diferents parts del cos.

3. *Expliqueu les característiques formals (un sol bloc, diversos blocs, tipus de relleu...), estructurals (embalum rodó, unifacial, multifacial, cànon...), tècniques (talla, fosa...) i materials (marbre, pedra, bronze, fusta...)*

- a) **CARACTERÍSTIQUES FORMALS.** El Discòbol trenca els principis bàsics de frontalitat i rigidesa de l'escultura arcaica i reflecteix la inquietud de l'artista per mostrar el moviment, que aconsegueix amb la postura del personatge.

Miró intenta plasmar el moment de màxima tensió del atleta en el precís instant del llançament del disc, i trenca amb tots els cànons de simetria establerts fins aquell moment.

La composició esta feta a partir de triangles i línies corbes. Els triangles estan formats per una línia en ziga-zaga que va des del disc fins a l'espatlla dreta , d'aquesta al maluc, del maluc al genoll i finalment del genoll al peu aixecat. Les línies corbes són formades per dues circumferències. La primera circumferència la forma la línia que va des del cap, passa pels malucs i acaba en els peus. La segona circumferència la formen els braços estesos: el dret cap enrere per agafar impuls i l'esquerre recolzat sobre el genoll. Tot aquest seguit de línies donen moviment a l'escultura. Aquesta tècnica rep el nom de *rytmos*.

Hi ha un treball anatòmic per part de l'autor ja que aconsegueix marcar tots el músculs en tensió que participen en l'exercici. Aquesta vegada l'expressivitat no es reflecteix al cap. Miró representa alguns trets característics dels egipcis on el tors s'observa frontalment, mentre que les cames i els braços són de perfil. Es tracta d'una composició que només té sentit si es mira de cara.

La llum rellisca ja que es una figura bastant plana i degut també al material amb el que està fet, el marbre.

El ritme que adopta la figura és un equilibri casi perfecte ja que representa moviment contingut.

El temps és anecdòtic perquè es tracta de representar un moviment, que és una acció efímera i sense transcendència.

- b) **CARACTERÍSTIQUES ESTRUCTURALS.** És un escultura exempta (embaum rodó), de visió o perspectiva frontal (unifacial), i tipologia dempeus. Escala humana, té un alçada de 1,55 metres.
- c) **TÈCNIQUES.** L'obra original, de bronze, va ser realitzada mitjançant la tècnica de la fosa amb el mètode de la cera perduda. La còpia va ser realitzada per la tècnica de talla ja que es va utilitza el marbre com a material.
- d) **MATERIALS.** El Discòbol original estava fet de bronze i la seva còpia és de marbre. La sensació de màxim moviment aconseguida en l'obra original era més gran que en la còpia romana ja que amb el marbre no es poden fer moviments centrífugs amb tanta facilitat com amb el bronze. Com que el marbre pesa més la còpia necessita un contrafort.

4. Expliqueu el tema representat. Iconografia. Significat i funció.

El tema que es representa és l'esport. A la Grècia clàssica l'exercici físic era una part fonamental de l'educació del nois. Els qui practicaven l'esport anaven totalment nus, i abans de començar se sucaven d'oli i es cobrien el cos amb sorra o pols per protegir el cos de la intempèrie. D'aquest jocs sortien seleccionats els millor atletes que representaven la seva ciutat.

El quant a la iconografia, el Discòbol representa un jove atleta en el precís moment de llençar el disc en una de les proves atlètiques. És representat en el moment decisiu.

El significat d'aquesta obra és la representació dels atletes vencedor en les Olimpíades. Els vencedor eren considerats semi herois i moltes escultures estan dedicades a algun d'ells. Aquesta, en concret, no va dirigida a cap atleta en especial.

Miró va ser un del iniciadors del realisme. Encara que li deien que no expressava les emocions, sabia com mostrar tots aquells músculs que estaven en moviment. L'obra més evident, de Miró, que mostra el realisme era l'escultura d'una vaca situada a l'Acòpoli, que es podia confondre amb una vaca real.

La funció del Discòbol era lúdica, commemorativa, per a ser exposada en públic en un punt estratègic de la ciutat, com per exemple en les portes de la ciutat o places, perquè el poble el contemplés. També didàctica, en aquesta obra Miró plasma el sentit màxim del moviment en equilibri.

<http://www.slideshare.net/mcarmearanda/el-discbol-mir>